

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Daniela Hudáka a sudcov JUDr. Viliama Dohňanského a JUDr. Františka Moznera na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave 31. augusta 2016 v trestnej veci obvineného **R. B.** pre trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák., za zločin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. b/, ods. 4 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 141 Tr. zák. a za zločin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. a iné, o sťažnosti obvineného R. B. proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 18. augusta 2016, sp. zn. 3 Tp 13/2016, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku sťažnosť obvineného **R. B.**
sa z a m i e t a .

O d ô v o d n e n i e

Obvinený **R. B.** je trestne stíhaný uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Národnej protizločineckej jednotky, Národnej kriminálnej agentúry, expositúra Bratislava, sp. zn. PPZ-281/NKA-PZ-BA-2016, zo dňa 2. mája 2016, za trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák., za zločin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. b/, ods. 4 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 141 Tr. zák. a za zločin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. na tom skutkovom základe ako je to v predmetnom uznesení uvedené.

Vzhľadom na to, že prítomnosť obvineného pri úkonoch trestného konania nebola zabezpečená, podal prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v Bratislave dňa 17. mája 2016 návrh na vydanie európskeho zatýkacieho rozkazu na obvineného R. B..

Na podklade európskeho zatýkacieho rozkazu Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. 3 Tp 13/2016, zo dňa 30. mája 2016 bol obvinený zadržaný na území Maďarskej republiky a vydaný na trestné stíhanie dňa 17. augusta 2016 o 10.00 hod, pričom Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica podľa § 6 ods. 1 písm. a/ zákona č. 154/2010 Z. z. odvolal európsky zatýkací rozkaz na obvineného a podľa § 73 ods. 6 Tr. por. zrušil príkaz na zatknutie obvineného.

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica uznesením, sp. zn. 3 Tp 13/2016, z 18. augusta 2016 podľa § 71 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Tr. por. zobral do väzby obvineného R. B.. Väzba obvinenému začala plynúť dňom 17. augusta 2016 o 10.00 hod. a vykonáva sa v Ústave na výkon väzby v Banskej Bystrici. Podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dohľad probačného a mediačného úradníka sa nad obvineným R. B. neuložil.

Proti uvedenému uzneseniu Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. 3 Tp 13/2016, z 18. augusta 2016 podal obvinený R. B. prostredníctvom svojho advokáta sťažnosť. V písomnom odôvodnení sťažnosti obvinený uviedol, že zákonné dôvody väzby nie sú dané. Na Slovensko prišiel v roku 2012 a žil tu dva roky, nikdy nebol a ani nie je členom žiadnej zločineckej skupiny, pozná len niektoré osoby uvedené v európskom zatýkacom rozkaze, nie je s nimi v kontakte, nemá vedomosť o ich živote, kde sú zamestnané a čo robia. Obvinený ďalej uviedol, že do väzby bol vzatý pre trestné činy, ktoré mal údajne spáchať len na základe nepravdivých tvrdení nedôveryhodných a „údajných“ svedkov: N. S. a N. M., a to bez akýchkoľvek relevantných dôkazov, čo považuje za nezákonné.

K dôvodom väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por. obvinený uviedol, že sa úmyselne neskrýval, nemal vedomosť o začatí trestného stíhania a viedol riadny život, stretával sa s priateľmi a objavoval sa na verejnosti.

K dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. uviedol, že obava z pokračovania v trestnej činnosti ako aj z dokonania trestného činu, nie je opodstatnená, nakoľko nie je preukázané, že by vykonal akýkoľvek trestný čin, pričom jeho osoba je spomenutá iba pri poškodzovaní cudzej veci, keď vznikla škoda vo výške 2 000 Eur, kedy bol podpálený dom E. H., pričom nebolo uvedené presné konanie, akým by sa mal dopustiť uvedeného trestného činu a bol uvedený aj pri poškodzovaní cudzej veci, keď vznikla škoda vo výške 11 701 Eur. Na podklade uvedeného obvinený poukázal na skutočnosť, že je zrejmé, že žiadny z uvedených trestných činov nespáchal, nakoľko údajní svedkovia nevedia ani uviesť spôsob, akým mal údajné trestné činy spáchať a údajne sa na nich podieľať.

Obvinený poukázal aj na to, že v minulosti už bol odsúdený v Maďarsku za trestný čin krádeže, pričom trest si už odpykal a poučil sa z neho a nemá záujem sa vyhýbať trestnému konaniu a ani ho žiadnym spôsobom mariť. Je nevinný, nikdy nebol členom a ani nie je členom uvedenej zločineckej skupiny a nespáchal skutky, ktoré sú mu kladené za vinu.

Na záver svojej sťažnosti obvinený na základe vyššie uvedeného navrhol, aby nadriadený orgán preskúmal napadnuté uznesenie a následne toto uznesenie podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. zrušil a rozhodol vo veci sám, tak že ho neberie do väzby.

Úrad špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sa nevyjadril k napadnutému uzneseniu ani k podanej sťažnosti obvineného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť ako i konanie týmto výrokom predchádzajúce, pričom dospel k takému záveru, že podaná sťažnosť **nie je dôvodná**.

Podľa § 71 ods. 1 Tr. por. obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že

a/ ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký

trest,

b/ bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mať objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo

c/ bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

Väzba je procesným opatrením, ktorého účelom je dočasne zaistiť osobu obvinenú z trestného činu pre potreby prebiehajúceho trestného konania obmedzením osobnej slobody. Predstavuje najzávažnejší zásah do osobnej slobody obvineného. Pri rozhodovaní o väzbe treba dbať na zachovanie zásad – primeranosti a zdržanlivosti. Väzba ako zabezpečovací inštitút nemá sankčnú povahu.

Pri rozhodovaní o väzbe musia byť splnené materiálne a formálne podmienky. Formálnou podmienkou je skutočnosť, že voči osobe, ktorá sa berie do väzby, bolo vznesené obvinenie a dodržanie lehôt, v ktorých musia orgány činné v trestnom konaní po zadržaní obvineného rozhodovať. Zo spisového materiálu mal Najvyšší súd Slovenskej republiky preukázané, že uvedené podmienky boli splnené. V konaní o vzatí obvinených do väzby rozhodol zákonný sudca v súlade so zákonom a v predpísanej lehote po predchádzajúcom výsluchu obvineného, ktorý po vyhlásení uznesenia o vzatí do väzby zahlásil priamo do zápisnice sťažnosť proti predmetnému uzneseniu Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 18. augusta 2016, sp. zn. 3 Tp 13/2016.

Materiálne podmienky väzby tvoria skutkové okolnosti vzatia do väzby, a to či doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie bol spáchaný, má znaky trestného činu a či existujú dôvody na podozrenie, že skutok spáchal obvinený a musia byť dané konkrétne skutočnosti, z ktorých vyplýva dôvodná obava pre tzv. útekovú, kolúžnu alebo preventívnu väzbu.

Prvostupňový súd sa vysporiadal s existenciou materiálnych dôvodov väzby v odôvodnení svojho rozhodnutia a Najvyšší súd Slovenskej republiky sa s odôvodnením rozhodnutia stotožňuje.

Najvyšší súd k dôvodom väzby podľa ustanovenia § 71 ods. 1 Tr. por. dodáva, že z úradných záznamov nachádzajúcich sa v spise je preukázané, že orgány činné v trestnom

konaní pátrali po obvinenom na adresách trvalého pobytu, prechodného pobytu a až následné po neúspešnou pátraní bol vydaný európsky zatýkací rozkaz a príkaz na zatknutie. Nakoľko bolo podozrenie, že sa bude zdržiavať na území Maďarska, ani iným spôsobom nemohla byť zabezpečená jeho účasť na potrebných úkonoch ako vydaním európskeho zatýkacieho rozkazu. V konaní sa preukázalo, že aj v Maďarsku zmenil miesto svojho pobytu a pomerne dlhú dobu trvalo kým bol európsky zatýkací rozkaz zrealizovaný. Sú preto u obvineného dané dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por.

Konkrétnymi skutočnosťami odôvodňujúcimi dôvodnú obavu v zmysle ustanovenia § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. je dôvodné podozrenie z rozsiahlej majetkovej trestnej činnosti, ktorá mala byť páchaná dlhšiu dobu a opakovane. Aj tieto podmienky na vzatie do väzby boli splnené.

Je potrebné vychádzať z toho, čo už bolo uvedené v predchádzajúcej časti tohto uznesenia, že väzba je procesným opatrením, ktorého účelom je dočasne zaistiť osobu obvineného pre potreby prebiehajúceho trestného konania. Obvineného pre jeho neprítomnosť na území Slovenskej republiky nebolo možné vypočuť. Jeho tvrdenia, že nebol členom žiadnej skupiny, nepáchal trestnú činnosť, vyvracajú svedecké výpovede. Kým tieto dôkazy nebudú vyvrátené, spochybnené a nebudú vykonané procesné úkony k potvrdeniu alebo nepreukázaniu skutočnosti obvineného, stále budú dané u neho dôvody väzby. S poukazom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že v súčasnom štádiu trestného konania sú u obvineného dané dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožňuje aj s odôvodnením výroku prvostupňového súdu ohľadne neuloženia dohľadu probačného a mediačného úradníka nad obvineným v tomto štádiu konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 31. augusta 2016

JUDr. Daniel H u d á k , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Anna Halászová